

...WEB SEM, WEB TAM... ANEB SOUTĚŽ O NEJLEPŠÍ WEBOVOU STRÁNKU KNIHOVEN OKRESU HRADEC KRÁLOVÉ

Kateřina Hubertová, Knihovna města Hradce Králové

Motto: Pan inženýr Brožek se zpravidla nemůže dočkat prosince... Těší se, jak bude zase hodiny a hodiny objevovat webové stránky knihoven a hodnotit a hodnotit...

Knihovna města Hradce Králové je pověřena Studijní a vědeckou knihovnou v Hradci Králové k výkonu regionálních funkcí. Metodické oddělení Knihovny města Hradce Králové zajišťuje regionální funkce pro 90 neprofesionalizovaných obecních knihoven a pro 7 profesionalizovaných knihoven.

Stavem webových stránek profesionalizovaných knihoven okresu Hradec Králové se metodické oddělení Knihovny města Hradce Králové zabývá již delší dobu. Kritizujeme i chválíme. Úroveň webů profesionalizovaných knihoven se výrazně zvýšila, i když dokonalé nejsou a asi ani nikdy nebudou... Ale co naše neprofesionalizované knihovny? Jejich cesta na internet byla příliš zdoluhavá a trnitá. Chtěli jsme je proto trochu postrčit. Motivovat. Vyhecovat. A nenapadlo nás nic lepšího, než vyhlásit soutěž.

Také proto, že do hodnocení pana inženýra Brožka na stránky Čtenáře se nedostanou knihovny všechny. Je to způsobeno i tím, že webové stránky malých neprofesionalizovaných knihoven nemívají samostatné domény. Využívají weby svých zřizovatelů a ty leckdy existenci svých knihoven tají... My jsme sázeli na přirozenou a již osvědčenou soutěživost našich knihovníků. (Proč nemáme to, co mají u sousedů?) Tak se zrodila neoficiální soutěž o nejlepší webovou stránku knihoven okresu Hradec Králové „... web sem, web tam...“.

(A oficiální Biblioweb nechme stranou...) Cílem bylo zaměřit pozornost knihovníků a jejich zřizovatelů na tuto formu propagace služeb knihoven. Soutěž jsme poprvé vyhlásili v roce 2005 v rámci akce Březen měsíc internetu. Vyhlásili jsme ji v oddělených kategoriích pro profesionalizované knihovny a pro neprofesionalizované knihovny. Abychom soutěži zvýšili úroveň, přizvali jsme k hodnocení i pracovníci Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové a o pomoc jsme požádali také pracovníka oddělení informatiky Magistrátu města Hradce Králové.

Porota musela nejprve povzdělat sama sebe. Literatury je až moc... (Využili jsme hlavně časopis Čtenář, materiál Ministerstva informatiky Pravidla pro tvorbu přístupného webu a zpětně po soutěži ještě vyšlý článek v časopise Veřejná správa, 2005, č.12 a 13.) Přesto recept na to, jak uvařit ten nejlepší knihovní web, nikde nenajdete. Pro naše „malé“ knihovníky jsme vypracovali metodický materiál „Jak dělat web...“ (Viz U nás, 15 (2005), č. 2). Tato jednoduchá pravidla nejsou o tom, jak stránky programovat, ale o tom, co by na nich mělo být obsahově. Stránky malé obecní knihovny vůbec nemusí vytvářet knihovník, nemusí to ani umět. Měl by však umět přesvědčit zřizovatele, že knihovna na web patří a dát mu jasné podklady, jak si knihovnickou stránku představuje. A o tohle poznání nám šlo.

Porota během deseti březnových dnů roku 2005 prošla weby zřizovatelů všech našich 90 neprofesionalizovaných knihoven a snažila se zachytit jakoukoliv zmínku o existenci knihovny v místě. Věděli jsme, že před soutěží bylo na webu alespoň minimálně zmíněno 27 knihoven. V březnu 2005 byla situace malinko jiná. Přestože knihovníci neměli na přípravu mnoho času, v době soutěže bylo na webu zmíněno už 32 knihoven. Z toho 12 malých neprofesionalizovaných knihoven mělo takový odkaz, který již šlo hodnotit.

Soutěž jsme zakončili slavnostním předáním diplomů a věcných cen „před nastoupenou jednotkou“. Vítězné stránky byly prezentovány i na webu Knihovny města Hradce Králové a o soutěži vyšel článek ve zpravodaji Královéhradeckého kraje U nás, 15, (2005, č. 2) a v časopise Veřejná správa (2005, č. 42). Vítězové obdrželi diplomy a věcné ceny. Chtěli jsme z akce udělat pro naše knihovny prestižní záležitost.

V únoru 2006 při vyhlášení 2. ročníku soutěže jsme byli velmi netrpěliví, pocity smíšené... Na hodnocení jsme si vyhradili opět deset březnových dnů. A to už opravdu bylo co hodnotit! I letos jsme profesionalizované knihovny hodnotili odděleně od těch malých neprofesionalizovaných.

V kategorii profesionalizovaných knihoven jsme měli už tak velké nároky, že je žádný web nesplňoval... Zároveň však některé z nich vynikaly nevšedními nápady. Sváděli jsme tuhý vnitřní boj. Koho vyhlásit vítězem? A tak jsme letos v této kategorii dle rčení „vlk se nažral a koza zůstala celá...“ udělovali „jen“ čestná uznání:

Městská knihovna Nový Bydžov <http://knihovna.novybydzov.cz/> nabízí na svém webu vedle služby Ptejte se knihovny i nabídku ubytování ve městě, upozorňuje na své pobočky a má seznam knihoven střediskového obvodu včetně výpůjční doby a umístění v obci, bohatá je fotodokumentace k akcím a nabízí i možnost vybrat si jazykovou verzi webu. **Městská knihovna Chlumec nad Cidlinou** <http://www.chlumec-n-cidlinou.cz/>

[instituce/knihovna/](#) na webu uvádí aktuální statistiky včetně grafů, velice zajímavou databázi podnikatelů, aktuální akce městského informačního centra (umístěného v knihovně) a rovněž i anglickou verzi webu. **Městská knihovna ve Smiřicích** <http://www.knihovna.smirice.cz> nás okouzila svou „Cestou knihy k Vám“ což je obrázkové pásmo, které dokumentuje cestu knížky od nákupu až do domovů čtenářů. Knihovna také zkusí rozběhnout internetovou diskuzi na „knihovní“ témata.

Větší úsilí nás stálo zhodnotit našich 90 knihoven neprofesionalizovaných. Jak se tedy měnilo virtuální skóre?

	2005	2006	tj. z 90 knihoven	tj. nárůst o ...
Obec/zřizovatel má vlastní webovou stránku	76	83	92%	9%
Knihovna je na webu zmíněna alespoň minimálně	32	52	58%	63%
Knihovna s takovým odkazem, který už lze hodnotit	12	34	38%	183%!

To jsme tedy opravdu nečekali! Samozřejmě že weby mají velice různou úroveň a jsou velmi různorodé i po obsahové stránce:

Na velmi vysoké úrovni, profesionální přístup	7
Jedna hlavní stránka s připojenými dokumenty, většinou na webu obce	4
Jeden blok informací bez struktury	19
Rozpracované z projektu „šablona webu pro malou knihovnu“ *	4
Celkem	34

* O projektu „šablona webu pro malou knihovnu“ se dočtete v samostatném příspěvku.

Porota nakonec vyhlásila vítězný web svobodně a bez použití jakýchkoliv donucovacích prostředků... Na 1.místě v kategorii neprofesionalizovaných knihoven se umístil web **Obecní knihovny v Obědovicích** <http://www.knihovna.obedovice.cz/>. Na této stránce najdete kromě „běžných“ knihovnických informací i odkazy např. na samovzdělávací kurzy na Portálu veřejné správy, přihlášku čtenáře ke stažení, obecní zpravodaj včetně starších čísel v pdf formátu, jazykové okénko, lidové pranostiky, soutěže, seznamy CD-ROMů i výměnných souborů knih ze střediskové knihovny... Doufám, že jsem Vás už dost nalákala, abyste se na obědovický web podívali sami!

Porota přišla na to, že

- situace se zlepšila,
- nenaplnilo se očekávání, že další ročník nepřinese nic nového,
- nemusela hodnotit stejné weby jako o rok dříve,
- nemusí vyhlásit stejné/loňské vítěze

a že

- hodnotit je stále těžší,
- úroveň webů se velmi zvýšila,
- knihovníci mají neuvěřitelné nápady,
- knihovníci jsou většinou úžasní lidé, zvláště když uvážíme ztížené podmínky, v jakých leckdy pracují.

A dopad celé akce? Jestliže se začaly na obecních webech objevovat konkrétní informace o otevíracích dobách knihoven, kontakty a vůbec zmínky o existenci knihoven, pak to celé mělo smysl! O letošním ročníku vyšel článek ve zpravodaji U nás, ročník 16 (2006), číslo 2.

Další informace o obou ročnících soutěže, o jejich vítězích a kontakty na všechny jmenované knihovny najdete i na <http://www.knihovna hk.cz/> v oddíle Knihovnam - Aktuality.

V roce 2007 snad 3. ročník... ☺